

for de svage Regeringer, som vare alt for svage til at holde igen over for de alt for mange berettigede og uberettigede, halvt berettigede og halvt uberettigede Ønsker fra de forskellige Sider, stod Folketinget, som voksede i Magt og Indflydelse, og Folk ude i Landet bleve snart kloge paa, at Folketinget ikke havde saa lidt mere at sige end disse svage Regeringer. Derfor udviklede den Praksis sig, at Folk i Stedet for at gaa den eneste — under normale og rimelige Forhold — rigtige Vej, at henvende sig til Regeringen, gik til Finansudvalget og henvendte sig saa til det ene og saa til det andet Medlem, ja de ivrigste til alle Medlemmerne. Det gik endog saa vidt, at man fra selve Ministerbygningen glat væk raadede Folk til at gaa til den og den Folketingsmand, idet man ikke betænkte, at man derved udstedte sig selv et slemt Udygtighedspas. Folk lod sig det ikke sige to Gange, og Vejen blev traadt saa hyppig, at vi til sidst over for de svage Regeringer, der havde saa lidt Kræfter til at modstaa Begæringer fra de forskellige Sider, fik et Folketing, der, idet det laa under for en ret undskyldelig Fristelse, og idet det dog ikke kunde øve sin Indflydelse paa naturlig Maade ved sine Tillidsmænd i Regeringen, blev noget for ivrigt for at øve sin Indflydelse direkte og saaledes vise, at det var paa denne Maade, ved Hjælp af dets Tillidsmænd, at Maalet skulde naas, og at det i Virkeligheden var der; at Tyngdepunktet i Folkets Husholdning laa. Jeg skal ikke gaa videre end til disse Antyndninger. Paa den Maade naaede vi til, at Finanslovforslaget svulmede op ved Bestræbelser baade fra den ene og den anden Side. Vi fik f. Eks., det skal jeg blot nævne, en Del Ting ind paa Finanslovforslaget, som aldrig burde have været der, en hel Del Stumper af Lønningslove. Det gik saaledes til, at Statsfunktionærer, som ogsaa for deres Vedkommende vare blevne klare paa, at det nu var en anden Statsskik end før, hellere end at gaa til deres overordnede, til Ministerierne, og faa dem til at bringe Sagen frem, eller hvis man i Ministeriet holdt sig noget tilbage, gik til enkelte Medlemmer af Finansudvalget og fik dem til at komme frem med Forslag, saa at en Række Stumper af Lønningsforslag kom frem paa Finansloven, hvor de aldrig burde have været. Man bragte Urede i hele vort Lønningsvæsens Organisation, hvad de forskellige Lønningsudvalg vistnok kunne tale med om, og bidrog til at

forøge den stadigt rullende og umættelige Snebold, som Finansloven er. Disse Forhold, som jeg her har søgt at skitsere, ere vistnok en af de væsentligste medvirkende Aarsager til, at vi ere komne saa langt hen, som vi ere, men der er i saa Henseende saa meget mere Grund til at glæde sig over, at vi nu for første Gang i lange Tider have en Regering, der har et solidt parlamentarisk Grundlag at arbejde paa, og en Regering, der altsaa har en væsentlig Betingelse for at staa stærkere over for de Anløb, som fra mange forskellige Sider ske paa Statskassen. Vi have navnlig et Folketing, som maa føle sig trygt ved i Ministeriet at se sine Tillidsmænd, og som derfor ikke paa nogen Maade kan eller bør nære den Tilbøjelighed, som tidligere til i vid Udstrækning at regere med genem Finansloven, men maa med rolig Samvittighed og uden synderlig Betænkelighed, synes jeg, kunne henvise de mange paatrængende Sjæle til Regeringen, hvor deres Krav ville blive modtagne, undersøgte og vejede og omsider komme frem i Form af Forslag, der gaa den regelmæssige Vej fra Regeringen til Tingene. I den Forandring, der saaledes er sket, mener jeg, at der kan og bør ligge et Løfte om bedre Tilstande, og det vilde være Synd, om den Mulighed, der saaledes er tilvejebragt derfor, ikke blev benyttet, og jeg haaber ogsaa, at det vil ske.

Men for at Regeringen kan naa den fornødne Fasthed i finansielle Sager og den fornødne Styrke til at give, hvad nødvendigt og rimeligt er, og afvise, hvor der er Rimelighed for at afvise — dette gældende ikke blot for den snævre Finanslovbehandling, men for Lovgivningsværket i det hele og store — er det ogsaa nødvendigt, at vi omsider komme til, hvad vi have savnet i saa mange Aar, og saa bittert savnet: en fast Finansplan. Dette Maal synes jo imidlertid Ministeriet at være langt fra at naa. Jeg ønsker ikke at rippe op i gammel Strid, men naar jeg ser paa Finanstilstanden, saaledes som den nu ligger for, bestyrkes jeg i høj Grad i den Tro, som jeg har haft igennem en Række af Aar, og som jeg ikke har undladt at kundgøre overalt, hvor Lejlighed dertil gaves, at det rigtige var, naar man skulde behandle vort Skattesystem, og naar man skulde tilvejebringe en virkelig Skattereform her i Landet, da at tage det hele Skattesystem op til en samlet Overvejelse. Vi have haft mange heftige Kampe om den Ting her i Salen, men jeg har aldrig lagt Skjul paa, at jeg ansaa for saa vidt